

ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน

ADMINISTRATIVE SKILLS OF WATTAKRAMEN SCHOOL ADMINISTRATORS

อารี คลำทอง¹

AREE KLAMTHONG

ศักดิ์พันธ์ ตันวิมลรัตน์²

SAKDIPAN TONWIMONRAT

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบ 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน และ 2) แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน ตามแนวคิดของเดรกและโรว์ ประกอบด้วย ทักษะด้านความรู้ ความคิด ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านมนุษย และทักษะด้านมโนทัศน์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ทักษะด้านมนุษย ทักษะด้านมโนทัศน์ ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านการศึกษาและการสอน และทักษะด้านเทคนิค ตามลำดับ
2. แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน มีดังนี้ 1) ทักษะด้านความรู้ความคิด ผู้บริหารต้องมีการศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ และมีรูปแบบวิธีความคิดที่หลากหลายนำมาปรับใช้วางแผน กำหนดทิศทางและแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม 2) ทักษะด้านเทคนิค ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการบริหาร การจัดการทรัพยากรได้เพียงพอ ใช้เทคนิคที่หลากหลาย เหมาะสมกับบริบทขององค์กร 3) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ผู้บริหารจะต้องเข้าใจพื้นฐานของการศึกษา เรียนรู้ ทักษะและกระบวนการจัดการศึกษา ใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน 4) ทักษะด้านมนุษย ผู้บริหารควรสร้างความสัมพันธ์ในการร่วมงานกับผู้อื่น มีการประสานสัมพันธ์ วางงานได้ตรงกับความต้องการ เข้าใจในบริบทของการทำงานของแต่ละบุคคล และนำสิ่งที่แตกต่างมาปรับเข้าหากัน 5) ทักษะด้านมโนทัศน์ ผู้บริหารเข้ารับการพัฒนาตนเองอยู่เสมอในรูปแบบต่าง ๆ มีการวิเคราะห์ภาพรวมของ

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

สถานศึกษา มีนโยบายพัฒนาสถานศึกษาอย่างมองการณ์ไกล วางแผนตามเป้าหมายของนโยบายต่าง ๆ อย่างเหมาะสม จัดระบบงานของสถานศึกษาให้สัมพันธ์กันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : ทักษะการบริหารของผู้บริหาร

Abstract

The purposes of this study were 1) to identify the managerial skills of administrators in Wattakramen School and 2) to identify approaches for developing the managerial skills of administrators in Wattakramen School. The study population consisted of thirty participants: school administrators, teachers, and four other officers. The study instrument was a questionnaire on the managerial skills of Wattakramen School administrators based on the concepts of cognitive skills, technical skills, educational and instructional skills, human skills, and conceptual skills, presented by Drake and Roe. Statistics employed in the data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis.

The study's findings revealed that

1. The managerial skills of administrators in Wattakramen School were overall at a high level, sorted by the arithmetic mean from descending as follows: human skills, conceptual skills, cognitive skills, educational and instructional skills, and technical skills.

2. Approaches of the managerial skills of Wattakramen School administrators were as follows: 1) Cognitive skills, administrators have constantly learned new things., and always apply other methods of thinking to planning. 2) Technical skills, administrators should adequately have a good comprehension of tool and resource management techniques. 3) Educational and instructional skills, administrators should understand the fundamentals of education, and acquire current educational, instructional, and technological skills and procedures that are relevant to the current situation. 4) Human skills, administrators should be able to develop relationships with coworkers, coordinate, and assign tasks in accordance with their responsibilities and integrating various elements 5) Conceptual skills, administrators have always been involved in self-development in various format, analyze the overall school appearance, be foresightful in creating educational institutions' plans with the proper context and organize the work system at the school to be efficient.

Keyword : ADMINISTRATIVE SKILLS OF ADMINISTRATORS

บทนำ (Introduction)

การบริหารจัดการองค์การให้ประสบความสำเร็จต้องอาศัยทฤษฎี และหลักการเป็นแนวปฏิบัติเพื่อให้เกิดกระบวนการทำงานโดยมีระบบขั้นตอนและการวางแผนที่มุ่งไปสู่เป้าหมายนั้นเป็นสิ่งสำคัญ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องศึกษาและทำความเข้าใจ เนื่องจากองค์การเป็นระบบของกลุ่มคนหมู่มากที่ต้องอยู่ภายใต้ระเบียบและข้อบังคับ อันจะนำไปสู่แนวทางการปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพในองค์การ ทั้งนี้ต้องมีความรู้ในศาสตร์ด้านการบริหารจัดการองค์การและต้องเข้าใจในบริบทของโรงเรียนนั้น ๆ เพื่อการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดมั่นในทฤษฎี และหลักการที่ถูกต้อง และถือเป็นนโยบายและแนวทางในการปฏิบัติต่อไป (ธีรศักดิ์ อุปรมย์ อุปไมยอริชัย และสุชาติ บางวิเศษ, 2563: 28-29)

การดำเนินงานในหน่วยงานผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อหน่วยงานหรือองค์การ คือ ผู้นำหรือผู้บริหารองค์การนั้น ๆ ที่จะนำองค์การที่รับผิดชอบให้ปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพราะผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทและอิทธิพลสูงสุดต่อการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ของหน่วยงาน โดยเฉพาะหน่วยงานการศึกษา ผู้บริหารหน่วยงานจะต้องมีศักยภาพและทักษะในการจัดการงานให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารมีความสำคัญมากกับการบริหารจัดการข้อมูลทุกอย่างของโรงเรียนเพื่อเตรียมพร้อมในการใช้งานกระบวนการต่าง ๆ ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ด้วยเหตุนี้การบริหารงาน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องอาศัยความชำนาญและความสามารถ เพราะการปฏิบัติงานใด ๆ หากคาดหวังจะให้ผลการปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลแล้ว ผู้บริหารจะต้องมีความชำนาญ มีทักษะในการบริหารงาน ซึ่งเลทวูดและมอนต์โกเมรี (Leithwood and Montgomery, 1986: 25) ได้ศึกษาพบว่า ทักษะในการบริหารส่งผลทำให้สถานศึกษามีประสิทธิผล

วัตถุประสงค์ (Objective)

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อทราบทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน
2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยโดยมุ่งศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน โดยใช้ทักษะการบริหาร ตามแนวคิดของเดรกและโรว์ (Drake and Roe) ซึ่งประกอบด้วยทักษะการบริหาร 5 ด้าน คือ 1) ทักษะด้านความรู้ความคิด (cognitive skills) 2) ทักษะด้านเทคนิค (technical skills) 3) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน (educational and instruction skills) 4) ทักษะด้านมนุษย (human skills) 5) ทักษะด้านมโนทัศน์ (conceptual skills) ดังแผนภูมิที่ 1

ทักษะการบริหาร
1. ทักษะด้านความรู้ความคิด (cognitive skills) 2. ทักษะด้านเทคนิค (technical skills) 3. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน (educational and instruction skills) 4. ทักษะด้านมนุษย (human skills) 5. ทักษะด้านมโนทัศน์ (conceptual skills)

แผนภูมิที่ 1 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : Thelbert L. Drake and William H. Roe, **The Principalsip**, 3rd ed. (New York: Macmillan, 1986), 30.

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งสิ้น 30 คน ไม่รวมผู้วิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

สำหรับการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน ตามแนวคิดของเดรกและโรว์ (Drake and Roe) ประกอบด้วย

2.1 ทักษะด้านความรู้ความคิด (cognitive skills) หมายถึง ความรู้ ความชำนาญในการใช้ความรู้ ความคิด เพื่อพัฒนาและยกระดับให้สูงขึ้น ตลอดจนการเป็นผู้นำทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยการใช้ความรู้ในทางที่มีความหมายและสร้างสรรค์

2.2 ทักษะด้านเทคนิค (technical skills) หมายถึง การมีความรู้ที่เชี่ยวชาญ และมีความชำนาญในกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง พร้อมทั้งมีความคล่องแคล่วในการใช้เครื่องมือ และเทคนิควิธีการในการทำกิจกรรม

2.3 ทักษะด้านการศึกษาและการสอน (educational and instruction skills) หมายถึง ความเป็นผู้นำทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเรียนการสอน และเป็นนักวิชาการที่ดีในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา

2.4 ทักษะด้านมนุษย์ (human skills) หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้บริหารทำงานกับปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการสร้างความร่วมมือของทีมงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร

2.5 ทักษะด้านมโนทัศน์ (conceptual skills) หมายถึง ความสามารถในการประสานงานสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน สามารถมองเห็นองค์รวมในภาพรวม เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างงานด้านต่าง ๆ ในองค์กรได้อย่างชัดเจน รวมทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่ตนสังกัดกับหน่วยงานอื่น ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน ตามแนวคิดของเดรกและโรว์ (Drake and Roe) แบบสอบถามในตอนที่ 2 มีลักษณะคำถามเป็นแบบจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1967: 90-95)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (open - ended questionnaire) เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน ตามแนวคิดของเดรกและโรว์ (Drake and Roe) ประกอบด้วย 1) ทักษะด้านความรู้ความคิด (cognitive skills) 2) ทักษะด้านเทคนิค (technical skills) 3) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน (educational and instructional skills) 4) ทักษะด้านมนุษย์ (human skills) และ 5) ทักษะด้านมโนทัศน์ (conceptual skills)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์จากแบบสอบถามเพื่อการวิจัยของปณิดา ใจดี (2562) ซึ่งได้ทำงานวิจัยเรื่อง “ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู 2500)” การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มาประยุกต์ใช้ ซึ่งหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .9701

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติการวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน สถิติที่ใช้คือ ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : σ) โดยนำค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : μ) ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1983: 190)

3. การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย (Results)

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน

การวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน โดยวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะด้านความรู้ความคิด 2) ทักษะด้านเทคนิค 3) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน 4) ทักษะด้านมนุษย และ 5) ทักษะด้านมโนทัศน์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : σ) โดยนำค่าไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ดังรายละเอียดตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน โดยภาพรวม

(N=30)

ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน	μ	σ	ระดับ
1. ทักษะด้านความรู้ความคิด	4.35	0.63	มาก
2. ทักษะด้านเทคนิค	4.27	0.65	มาก
3. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน	4.32	0.66	มาก
4. ทักษะด้านมนุษย	4.50	0.56	มากที่สุด
5. ทักษะด้านมโนทัศน์	4.40	0.58	มาก
รวม	4.37	0.62	มาก

จากตารางที่ 1 ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.37$, $\sigma = 0.62$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอนอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และระดับมาก 4 ด้าน โดยเรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ทักษะด้านมนุษย ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.56$) ทักษะด้านมโนทัศน์ ($\mu = 4.40$, $\sigma = 0.58$) ทักษะด้านความรู้ความคิด

($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.63$) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ($\mu = 4.32$, $\sigma = 0.66$) และทักษะด้านเทคนิค ($\mu = 4.27$, $\sigma = 0.65$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่าอยู่ระหว่าง 0.56 – 0.66 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน

แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน ซึ่งผู้วิจัยสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน ดังนี้

1. ทักษะด้านความรู้ความคิด

ผู้บริหารควรมีการศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ และมีรูปแบบวิธีคิดที่หลากหลาย นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาหาความรู้มาประยุกต์ พัฒนา สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ ๆ พัฒนาเครื่องมือ นวัตกรรม เพื่อให้เกิดผลกับการบริหารงานในสถานศึกษา ผู้บริหารมีการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการรับรู้ข่าวสาร แนวทางและทิศทางของนโยบายทางด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และนำมาปรับใช้ วางแผน กำหนดทิศทางและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

2. ทักษะด้านเทคนิค

ผู้บริหารควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการบริหาร การจัดการจัดเครื่องมือและทรัพยากรได้เพียงพอ มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบการบริหารและการปฏิบัติงานในสถานศึกษา จัดระบบงานของสถานศึกษาให้สัมพันธ์กันได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาครูและบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ใช้เทคนิคที่หลากหลาย ถูกต้อง เหมาะสมกับบริบทหรือสภาพปัญหาขององค์กร ใช้เทคนิคในการมอบหมายงานให้เหมาะสมตามความสามารถและความชำนาญของครู ประยุกต์ใช้เทคนิคเพื่อลดเวลาการทำงาน จัดสรรเครื่องมือมาช่วยในการแก้ปัญหา และนำวิธีการมาช่วยแก้ไขปัญหานั้น

3. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน

ผู้บริหารจะต้องเข้าใจพื้นฐานของการศึกษา เรียนรู้ทักษะและกระบวนการจัดการศึกษาและการสอนที่ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ถ่ายทอดความรู้ให้กับคณะครูโดยใช้เทคนิคที่หลากหลายและปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ต่าง ๆ มีความเป็นนักวิชาการ ให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแก่ครูโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เสมอ เพื่อนำไปใช้พัฒนาต่อยอด วางแผน ติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ต่อยอดในสิ่งที่ดีแล้วให้ประสบความสำเร็จ เป็นที่ปรึกษาที่ดี รับฟังปัญหาการจัดการเรียนการสอนจากครู เพื่อนำไปปรับเปลี่ยนแก้ไขนโยบายต่าง ๆ ของสถานศึกษา

4. ทักษะด้านมนุษย

ผู้บริหารควรมีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ในการร่วมงานกับผู้อื่น มี Soft Power ที่ใช้พลังความร่วมมือโดยไม่ใช้การบังคับให้ทำตาม แต่เป็นความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง ชุมชน

ทุกภาคส่วน มาร่วมด้วยช่วยกัน มีการประสานสัมพันธ์ เอาใจใส่ผู้ร่วมงาน วางงานได้ตรงกับความรับผิดชอบ จัดแบ่งหน้าที่ตามความสามารถและความถนัดของผู้ปฏิบัติงาน ให้ความสนใจ ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และเข้าใจในบริบทของการทำงาน มีความเป็นกันเอง สนับสนุนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ให้ครูได้แสดงความคิดเห็นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มีการเสริมแรงทั้งทางบวก และทางลบในการทำงานของครู และต้องเข้าถึงบริบทของคณะครูแต่ละคน ลดภาระงานที่ซ้ำซ้อน

5. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เข้ารับการพัฒนาตนเองอยู่เสมอในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน มีการวิเคราะห์ภาพรวมของสถานศึกษา สำรวจปัญหาหรือความต้องการภายในสถานศึกษา วิเคราะห์สภาพปัญหาให้ชัดเจน แล้ววางแผนแก้ปัญหาได้ตรงจุดตรงประเด็น วางนโยบายพัฒนาสถานศึกษาอย่างมองการณ์ไกล วางแผนตามเป้าหมายของนโยบายต่าง ๆ อย่างเหมาะสม มีการประสานข้อมูลทั้งหมดที่มีอยู่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาได้อย่างไม่ขัดแย้ง แล้วนำมาสร้างเป็นความคิดรวบยอดหรือกรอบความคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา และป้องกันผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตและนำสิ่งที่แตกต่างมาปรับเข้าหากัน โดยอาจจะหาแนวทางจากสิ่งต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้มาปรับใช้ในองค์กร

การอภิปรายผล

จากข้อค้นพบของการวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน ผู้วิจัยได้นำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. จากการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องสมมติฐานที่ตั้งไว้ระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน ให้ความช่วยเหลือครูในโรงเรียนได้ปฏิบัติงานอย่างจริงจัง โดยสร้างเวทีและให้โอกาสครูในโรงเรียนได้แสดงความคิดเห็น และร่วมการตัดสินใจการทำงานในโรงเรียน อีกทั้งยังสร้างความเป็นกันเองกับครูเพื่อลดความกดดันในการปฏิบัติงาน มีการสนับสนุนให้ครูรู้จักใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่เพื่อเพิ่มสมรรถภาพในการปฏิบัติงานมีการบริหารงานโดยใช้ความรู้ความคิดกำหนดทิศทางเพื่อบังคับเป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของปณิดา ใจดี (2562) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู 2500) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารยุคใหม่จะให้ความสำคัญกับการคิดเชิงระบบที่นำไปสู่การทำงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการบริหารงานอย่างยิ่งและเป็นผู้บริหารที่มีความคิดสร้างสรรค์จะสามารถระดมความคิดเห็นจากบุคลากรในโรงเรียนเพื่อนำมาใช้ในการกำหนดหรือวางแผนโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้ ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน จึงได้สะท้อนการทำงานในด้านการประสานงานได้เห็นได้ชัดและมีประสิทธิภาพ โดยจะเห็นได้ว่าการประชุมครูทุกเดือนเพื่อแจ้งเรื่องราวข่าวสาร กิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน อีกทั้งมีนโยบายที่สนับสนุนให้ครูได้รู้จักใช้ความรู้ความสามารถของตนเองที่มีอยู่ในการทำงานตามความถนัดและศักยภาพ รวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนการส่งครูและบุคลากรในโรงเรียนเข้าร่วมอบรมสัมมนาตามสถาบันต่าง ๆ เพื่อให้ได้พัฒนาตนเองเป็นการเพิ่มสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ในการบริหารงานจึงได้มีการจัดการ

ประชุมวางแผน ใช้ความรู้ความคิดกำหนดทิศทางเพื่อบ่มงู่เป้าหมายของสถานศึกษาอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภารัตน์ เหมะสมาน (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการบริหารเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งการดำเนินงานต้องประกอบด้วย การวางแผน การจัดรูปร่างระบบกำลังคน การจูงใจ และการควบคุมการดำเนินงานของบุคคลภายในหน่วยงานหรือองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารจึงต้องมีทักษะ วิธีการ ปัจจัยหรือทรัพยากรเป็นวัตถุดิบสำหรับการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถ และความชำนาญในการปฏิบัติงาน มีเทคนิคในการใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว มีการเปิดใจกว้าง มุมมอง โลกทัศน์ใหม่ รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและนำมาบูรณาการอย่างสร้างสรรค์ มีการสนับสนุนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความช่วยเหลือครูในการปฏิบัติงานอย่างจริงจังมีความเคารพในความคิดเห็น ความรู้ ความสามารถของผู้ร่วมงานมีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติโดยแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร เหล่าทรัพย์เจริญ (2556) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารกับความเป็นองค์การนวัตกรรมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากโดยผู้บริหารมีทีมงานที่มีประสิทธิภาพ สร้างกระบวนการสื่อสารในองค์กรที่ครอบคลุม จัดวางโครงสร้างองค์การที่เหมาะสม บรรยากาศที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรที่มีความสำคัญและร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมในองค์กรที่เป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนิน

ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.37, \sigma = 0.62$) เมื่อเรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ทักษะด้านมนุษย ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านการศึกษาและการสอน และทักษะด้านเทคนิค ตามลำดับ ทั้งนี้ ทักษะด้านมนุษย พบว่า มีผลการวิจัยอยู่ระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การที่ผู้บริหารให้ความเป็นกันเองกับครูเพื่อลดความกดดันในการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก และสามารถร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ตลอดถึงการประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการจัดตั้งกลุ่มไลน์ การประชุมครูในโรงเรียนอยู่เสมอ และให้โอกาสกับครูในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ ผู้บริหารเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม การปรึกษาหารือ การให้เกียรติเพื่อนครู และรู้จักยกย่องชมเชยครูในโรงเรียน โดยมีแนวทางเน้นการอยู่ร่วมกันและปฏิบัติงานแบบเพื่อนร่วมอาชีพ สนับสนุนให้ครูและบุคลากรใช้ความรู้ ความสามารถอย่างเต็มประสิทธิภาพ รู้และเข้าใจในหลักธรรมาภิบาลนำมาใช้ในการบริหารจัดการการศึกษาและป็นนักประสานประโยชน์ในการดำเนินงาน การแก้ไขปัญหา การร่วมมือกัน พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการบริหาร การศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ สงรัมย์ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ ควรเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีโอกาสในการแสดงความคิดเห็น

การยอมรับในความสามารถของบุคลากรรวมถึงการยกย่องให้เกียรติกันในฐานะของคนที่อยู่ในสายงานหรือเพื่อนร่วมอาชีพ ควรมีการประชุมสร้างความเข้าใจ และกำหนดมาตรการให้ผู้บริหารสถานศึกษานำกฎระเบียบมาใช้ในการดำเนินงานเกี่ยวกับงานด้านการเงิน งานพัสดุ ครุภัณฑ์ งานด้านงบประมาณ ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานในด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งใช้หลักกัลยาณมิตรในการนิเทศติดตามงานในสถานศึกษา ตลอดจนการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานและองค์กรอื่น สอดคล้องกับ งานวิจัยของ โมสทาฟา ฮาบีบ ฟาร์ซัด และนาฮิด (Mostafa, Habib, Farzard and Nahid, 2012: 388-394) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดลำดับความสำคัญของทักษะการบริหารจากทฤษฎีของแคทซ์ (Katz) ผู้บริหารควรมีความมีวินัย การมีความคิดสร้างสรรค์ และการวางแผน ทักษะด้านมนุษยของผู้บริหารในแต่ละหัวข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยเรียงลำดับความสำคัญดังนี้ การมีอารมณ์ดี การมีทักษะการสื่อสาร และการมีความเป็นผู้นำในที่ประชุม ในแต่ละหัวข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ผู้บริหารจึงต้องมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ในการร่วมงานกับผู้อื่น มีการประสานสัมพันธ์ เอาใจใส่ผู้ร่วมงาน วางงานได้ตรงกับความต้องการ จัดแบ่งหน้าที่ตามความสามารถและความถนัดของผู้ปฏิบัติงาน เข้าถึงบริบทของคณะครูแต่ละคน และนำสิ่งที่แตกต่างมาปรับเข้าหากัน โดยอาจจะหาแนวทางจากสิ่งต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้มาปรับใช้ในองค์กร

ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน ด้านที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตรองลงมา คือ ทักษะด้านมนุษย พบว่า มีผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดยสามารถมองเห็นองค์กรในภาพรวมทั้งหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่น โดยรู้และกำหนดแนวทางขององค์กรว่าจะเดินไปในทิศทางใด เพื่อให้องค์กรสามารถทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยมีการวิเคราะห์และวางแผนจัดการศึกษาได้เหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งรูปแบบการจัดทำการวิเคราะห์สภาพปัญหาขององค์กรเพื่อดูสภาพบริบทของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีบุญญา น้อยพิมาย (2562) ศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ ๆ ได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว นำความรู้ประสบการณ์ที่มีมาประยุกต์ใช้ประกอบกับข้อมูลการตัดสินใจได้อย่างมีคุณภาพ มีการวิเคราะห์และวางแผนจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสมทำให้การจัดการศึกษามากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิดา ใจดี (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู 2500) ผลการวิจัยพบว่า ทักษะผู้บริหารด้านมนุษย ผู้บริหารควรศึกษาข้อมูลรอบด้าน เพื่อนำไปกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ มีการประชุมวางแผนกับคณะครู ร่วมมือกันวิเคราะห์และวางแผน ผู้บริหารจึงต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เข้ารับการพัฒนาตนเองอยู่เสมอในรูปแบบต่าง ๆ วิเคราะห์ภาพรวมของสถานศึกษา สำรวจปัญหาหรือความต้องการภายในสถานศึกษา วิเคราะห์สภาพปัญหาให้ชัดเจน แล้ววางแผนแก้ปัญหาได้ตรงจุดตรงประเด็น มีนโยบาย

พัฒนาสถานศึกษาอย่างมองการณ์ไกล วางแผนตามเป้าหมายของนโยบายต่าง ๆ อย่างเหมาะสม จัดระบบงานของสถานศึกษาให้สัมพันธ์กันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน ด้านที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตรองลงมา คือ ทักษะด้านความรู้ความคิด พบว่า มีผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารการศึกษาหาความรู้สม่ำเสมอและสนใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษามาประยุกต์ พัฒนาสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ ๆ พัฒนาเครื่องมือ นวัตกรรมเพื่อให้เกิดผลกับการบริหารงานในสถานศึกษา ทั้งนี้จึงมีการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการรับรู้ข่าวสาร แนวทางและทิศทางของนโยบายทางด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง นำมาปรับใช้วางแผน กำหนดทิศทางของโรงเรียนอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีัญญา น้อยพิมาย (2562) ศึกษาเกี่ยวกับ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอดผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ ๆ ได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว นำความรู้ประสบการณ์ที่มีมาประยุกต์ใช้ประกอบกับข้อมูลการตัดสินใจได้อย่างมีคุณภาพ มีการวิเคราะห์และวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ทักษะด้านความรู้ความคิด โดยมีการสนับสนุนให้ครูรู้จักใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่เพื่อเพิ่มสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน มีการบริหารงานโดยใช้ความรู้ความคิดกำหนดทิศทางเพื่อบ่งชี้เป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เคิร์นส์ (Kearns, 2015: 712-727) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ทักษะผู้นำตามความคิดของผู้บริหารระดับสูงในองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารระดับสูงมีการใช้ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เพื่อบริหารงานในองค์กรให้เกิดผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ใช้ในการติดต่อสื่อสารที่เป็นปัจจัยหลักที่สำคัญในการสร้างเครือข่ายทางสังคม และเสริมสร้างความน่าเชื่อถือของตนให้เกิดขึ้นกับผู้ร่วมงาน

ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน ด้านที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตรองลงมา คือ ทักษะด้านการศึกษาและการสอน พบว่า มีผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน เป็นการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูรู้จักใช้แนวคิดจัดทำหรือทบทวนปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน เป็นการเพิ่มเพิ่มพูนศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน โดยมีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนมาสู่การสอนเพื่อให้เกิดความรู้ อีกทั้งยังเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่สม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีัญญา น้อยพิมาย (2562) ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะด้านการสอน ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาครูให้สามารถทำผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โดยการวัดประเมินผล นิเทศ กำกับ ติดตามการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สามารถจัดการและบริหารหลักการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับภารกิจ สังคม และชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของปณิดา ใจดี (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู 2500) ผลการวิจัยพบว่า งานวิชาการเป็นงาน

หลักของการบริหารโรงเรียน มาตรฐานและคุณภาพของโรงเรียนพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรม การศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน จำเป็นต้องรู้องค์ประกอบของการเรียนการสอนในโรงเรียน ทักษะด้านการศึกษาและการสอนเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเรียนการสอน เพราะผู้บริหารโรงเรียนโดยส่วนใหญ่จะผ่านการเป็นครูผู้สอนมาก่อน สามารถเป็นผู้นำที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานในเรื่องการเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นความรู้ความสามารถในการตรวจแผนการสอน การวัดและประเมินผล

ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน ด้านที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิต ลำดับสุดท้าย คือ ทักษะด้านเทคนิค พบว่า มีผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายในการมอบหมายงานทั้งการพูดและการเขียน มีการนำกลยุทธ์ใหม่ ๆ มาใช้ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน และเพื่อให้เกิดองค์ความรู้โดยมีการปรับและจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง จัดหาเครื่องมือและทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารได้อย่างเพียงพอกับความต้องการต่อครูในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ สงรัมย์ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ควรมีการประชุมสร้างความเข้าใจ และกำหนดมาตรการให้ผู้บริหารสถานศึกษานำกฎระเบียบมาใช้ในการดำเนินงานเกี่ยวกับงานด้านการเงิน งานพัสดุ ครุภัณฑ์ งานด้านงบประมาณ ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานในด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งใช้หลักกลยุทธิ์ในการนิเทศติดตามงานในสถานศึกษา ตลอดจนการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานและองค์กรอื่น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิดา ใจดี (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู 2500) ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้วิธีการต่าง ๆ ในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ และสามารถจัดหาเครื่องมือและทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารได้อย่างเพียงพอกับความต้องการ โดยสามารถใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายในการมอบหมายงานทั้งการพูดและการเขียน มีการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการบริหารงานตามความสามารถและความชำนาญ สามารถจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง มีการนำกลยุทธ์ใหม่ ๆ มาใช้ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน

2. แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน เป็นพหุวิธี พบว่า ด้านที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิต ต่ำสุด 3 อันดับ เรียงจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านการศึกษาและการสอน และทักษะด้านเทคนิค มีค่ามัธยฐานเลขคณิตต่ำสุดที่ควรได้รับการพัฒนา ผู้บริหารควรมีการศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ และมีรูปแบบวิธีความคิดที่หลากหลาย นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษามาประยุกต์ พัฒนาสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ เครื่องมือ นวัตกรรม เพื่อให้เกิดผลกับการบริหารงานในสถานศึกษา มีการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการรับรู้

ข่าวสาร แนวทางและทิศทางของนโยบายทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง นำมาปรับใช้วางแผน กำหนดทิศทางและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิดา ใจดี (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู 2500) ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรพัฒนาแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อเป็นเครื่องมือและแนวทางในการบริหารงาน ควรศึกษาหาความรู้โดยการอบรมพัฒนาทักษะด้านมนต์ทัศน์ ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เข้ารับการพัฒนาด้านตนเองอยู่เสมอในรูปแบบต่าง ๆ วิเคราะห์ภาพรวมของสถานศึกษา สำรวจปัญหาหรือความต้องการภายในสถานศึกษา วิเคราะห์สภาพปัญหาให้ชัดเจน แล้ววางแผนแก้ปัญหาได้ตรงจุดตรงประเด็น มีนโยบายพัฒนาสถานศึกษาอย่างมองการณ์ไกล วางแผนตามเป้าหมายของนโยบายต่าง ๆ อย่างเหมาะสม จัดระบบงานของสถานศึกษาให้สัมพันธ์กันได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตรการรองรับในการเปลี่ยนแปลงของงาน เพื่อลดภาระงานที่ซ้ำซ้อน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรัญญา น้อยพินาย (2562) ศึกษาเกี่ยวกับ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะด้านการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนาครูให้สามารถทำผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โดยการวัดประเมินผลนิเทศ กำกับ ติดตาม การเรียนการสอนของครูในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สามารถจัดการและบริหารหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับภารกิจ สังคม และชุมชน ทักษะด้านเทคนิค ผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการบริหาร การจัดการจัดเครื่องมือและทรัพยากรต่าง ๆ ในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นงานพัสดุ สินทรัพย์ การเงิน ได้เพียงพอ ใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อลดเวลาการทำงาน นำเครื่องมือและวางระบบงานมาช่วยในการแก้ปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ สงรัมย์ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า ทักษะทางเทคนิค ผู้บริหารควรกำหนดมาตรการต่าง ๆ และนำกฎระเบียบมาใช้ในการดำเนินงานเกี่ยวกับงานด้านการเงิน งานพัสดุ ครุภัณฑ์ งานด้านงบประมาณ ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งใช้หลักกลยุธมิตในการนิเทศติดตามงานในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ (Suggestion)

จากผลการศึกษาวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์และแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรพัฒนาทักษะของผู้บริหารด้านความรู้ความคิด โดยส่งเสริมให้ผู้บริหารศึกษาหาความรู้ โดยการอบรมพัฒนา เพื่อให้เกิดความรู้ ประสบการณ์ นำหลักการและทฤษฎีต่าง ๆ มาช่วยในการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจ
2. ควรจัดทำแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารด้านเทคนิค เช่น ผู้บริหารเข้ารับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนาระบบการบริหารและการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

3. ควรส่งเสริมทักษะของผู้บริหารด้านการศึกษาและการสอน โดยส่งเสริมให้ผู้บริหารมีความเชี่ยวชาญ สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ เป็นแบบอย่างที่ดี และสามารถสอนงานครู เพื่อพัฒนางานในองค์กรให้เกิด ประสิทธิภาพ

4. ควรพัฒนาทักษะของผู้บริหารด้านมนุษย โดยส่งเสริมให้ผู้บริหารรู้จักการสร้างสัมพันธ์ในการทำงาน ให้โอกาสกับครูในการแสดงความคิดเห็น เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร

5. ควรจัดทำแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารด้านมนทัศน์ เช่น ผู้บริหารเข้าการอบรม สัมมนา ดูกานต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์สภาพปัญหา กำหนดนโยบาย วางแผนการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้งานวิจัยเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะคร้ำเอน เผยแพร่ออกไปและเพื่อ ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของนักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังนี้

1. ควรศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู
2. ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอื่น
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

รายการอ้างอิง

ธีรศักดิ์ อุปรมัย อุปไมยอริชัย และสุชาติ บางวิเศษ. (2563). การบริหารและการจัดการศึกษาสู่การพัฒนา

ที่ยั่งยืน. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ปณิดา ใจดี. (2562). “ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู 2500).” การค้นคว้า

อิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศรัญญา น้อยพิมาย. (2562). “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงคลธัญบุรี.

สุดารัตน์ เหมาะสมาน. (2561). “การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา

บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

สุภาพร เหล่าทรัพย์เจริญ. (2556). “ทักษะการบริหารของผู้บริหารกับความเป็นองค์กรนวัตกรรมใน

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2.”

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุวิทย์ สงรัมย์. (2562). “การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

Best, John W. (1983). **Research in Education**. 4th ed. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.

Drake, Thelbert L. and William H. Roe.(1986). **The Principalship**. 3rd ed. New York: Macmillan.

Kearns, Kevin P. (2015). “Leadership skills as construed by nonprofit chief executive.” **Leadership & Organization Development Journal** 36, 6 (March): 712-727.

Leithwood, Kenneth A. and Deborah J. Montgomery. (1986). **Improving Principal Effectiveness: The Principal Profile**. Toronto: OISE Press.

Likert, Rensis.(1967). **The Human Organization: Its Management and Value**. New York: McGraw-Hill.

Motafa, Afshari, Honari Habib, Qafouri Farzard, and Jabari Nahid. (2012). “Prioritizing Managerial Skill Based on Katz’ Theory in Physical Education office of Universities in Iran.” **World Applied Sciences Journal** 20, 3: 388-394.

